

EIND-EVALUATIE PROEFTUINEN Rondje Roosendaal (R.O.O.S.)

Algemeen

Doelstelling van de proeftuinen is om op hele korte termijn zaken uit het vastgestelde Ontwikkelplan R.O.O.S. uit te proberen, te testen, en te laten zien dat het niet alleen een plan is, maar dat er ook feitelijk iets gebeurt. Het “proefondervindelijke” karakter van de proeftuinen geeft de mogelijkheid om de positieve en negatieve (leer)-ervaringen te verwerken in de besluitvorming naar de definitieve maatregelen. Dit is de kracht van de keuze voor proeftuinen.

Aanpak in lijn met open overheid:

Hoogste prioriteit van het Collegeprogramma Zij aan Zij is om een betrouwbare en transparante overheid te zijn. De aanpak van de proeftuinen ligt hier in het verlengde.

Start Proeftuinen

Een van de uitgangspunten van het ontwikkelplan Rondje Roosendaal is om de verbinding van station van en naar het centrum te verbeteren. Belangrijkste uitkomst uit de participatie is de zorg voor de leefbaarheid en de (verkeers)veiligheid van de aanloopstraten. Om deze redenen zijn de proeftuinen gekozen op de as station – Brugstraat - Prinsensingel – Mariadal – Dominestraat/Bloemenmarkt. Uiteraard is er ook een sterke samenhang tussen deze gebieden. Uit de participatie bij het Ontwikkelplan Rondje Roosendaal van december 2021 is gebleken dat de keuze voor deze proeftuinen op draagvlak kan rekenen.

In 2023 is een start gemaakt, inmiddels zijn er 5 proeftuinen (deels) gerealiseerd, tw Stationsplein, Burgemeester Prinsensingel, Raadhuisstraat, Brugstraat en Nieuwe Markt.

Tijdens de eerste bijeenkomsten hebben we de wensen van bewoners en ondernemers opgehaald. Daarbij konden zij ook kenbaar maken wat ze nu al goed vonden aan hun straat, maar ook wat er nog beter kon. Ook kregen de aanwezigen een aantal inspiratiebeelden en visualisaties te zien. Op basis van de ontvangen input is vervolgens een eerste ontwerp gemaakt en gedeeld met de bewoners en ondernemers. Daarna is samen toegewerkt naar een breedgedragen Definitief Ontwerp.

De proeftuinen worden tot dusver over het algemeen als een succes ervaren. Tijdens de evaluatiebijeenkomsten hebben we teruggekeken naar het gerealiseerde, hebben we bij de tussentijdse enquêtes besproken wat er aangepast kon worden, en is afgesproken dat we de tweede fase van de proeftuin door lieten lopen tot na de zomer van 2024. Inmiddels is het tijd om voor een aantal proeftuinen tot een afronding te komen.

1. Stationsplein (bestuurlijk aanspreekpunt: Wethouder Van der Star)

In dit gebied speelt de verkeersveiligheid, de uitstraling en vergroening (nu een “stenige vlakte”). Aandachtspunten die genoemd werden zijn met stip op 1 de verkeersveiligheid en de uitstraling. In december 2022 is deze eerste proeftuin gestart, met het plaatsen van extra bomen op het plein en tussen de 2 rijstroken bij de Dr. Lemmenstraat. Later is ook de 30-km zone ingesteld op het Stationsplein en de verf/nieuwe zebrapaden aangebracht. Door middel van tellussen op de weg is het effect van deze maatregelen gemonitord. De verkeerscijfers laten helaas zien dat er niet structureel minder hard gereden wordt, dit is wel een punt van aandacht voor onze verkeerskundigen. Desondanks is de wens voor het behoud van 30 km erg groot.

De bredere zebrapaden worden als veiliger ervaren, dus dat is een goed leermoment, ook voor andere locaties in onze gemeente.

Een aantal aandachtspunten vanuit de klankbordgroep die in breder verband aangepakt kunnen worden:

- Verduidelijken locatie Kiss&Ride strook
- Wens voor openbaar toilet in stationsomgeving
- Toevoegen van extra groen
- Extra cameratoezicht
- Uitbreiden van de 30km-zone

Bovenstaande punten werden ook bij het laatste evaluatiemoment, in november 2024, benoemd. De klankbordgroep is geïnformeerd over het vervolg; De proeftuinperiode wordt afgesloten, de resultaten uit proeftuin worden meegenomen naar de verdere uitwerking van het plein in de visie voor het Stationskwartier. Tot die tijd blijven de losse elementen, de boombakken en picknicktafels, staan. De roze cirkels op de stoepen worden verwijderd. De roze markeringen op de rijbaan is door slijtage en deels herasfaltering van de rijbaan al grotendeels verdwenen. De markeringen voor de 30-km zone op de rijbaan worden in permanente witte verf uitgevoerd.

Hiermee kunnen we terugkijken op een geslaagde proefperiode.

2. Burgemeester Prinsensingel (bestuurlijk aanspreekpunt: Wethouder Van der Star)

De Burgemeester Prinsensingel is één van de straten die als sleutelproject wordt genoemd in de verbinding tussen het station en het centrum. Daarnaast geven we met de uitvoering van deze proeftuin uitvoering aan 2 moties van december 2021; "Maximumsnelheid 30 km/uur voor centrumgebied, auto te gast van de fietser". De invoering van 30 km en fietsstraat sluit hier naadloos op aan.

De Burgemeester Prinsensingel was een dankbare straat als proeftuin. Ten eerste door de vele mogelijkheden met de straat en ten tweede door de bewoners welke enorm betrokken zijn bij hun straat. In augustus 2023 is gestart met de werkzaamheden. De straat werd, na een verkeersbesluit, éénrichtingverkeer, fietsstraat en 30 km-zone. Vanwege de wisselende reacties op de te testen richting (50/50) werd besloten om beide richtingen te testen. Het eerste half jaar is de richting "stad in" getest. 1 januari werd de richting omgedraaid. Ook werd er extra groen toegevoegd en werden er jeu-de-boulesbanen met zitgelegenheid geplaatst.

Wat we van deze proeftuin hebben geleerd is dat met name een inrichting als éénrichtings-, fiets- en 30-kilometerstraat inderdaad zeer wenselijk is. Bewoners ervaren minder verkeersdruk, al houden niet alle verkeersdeelnemers zich aan de juiste snelheid. Een definitieve inrichting waarbij deze inrichting van de weg ook bijdraagt aan het terugdringen van de snelheid, is dan ook zeer wenselijk. Daarnaast draagt een nieuwe inrichting bij aan de uitvoering van diverse prioriteiten uit het collegeprogramma 2022-2026.

Onze verkeerskundigen hebben, na het testen met beiden richtingen, diverse keren besproken wat de beste rijrichting zou kunnen worden voor de straat. Daarbij spelen meerdere zaken een rol, zoals het verkeer op de centrumring, verkeersveiligheid bij naburige kruispunten, verkeersafwikkeling bij calamiteiten en ook de meningen van bewoners wonend in de proeftuin en net daarbuiten. Alles afwegende adviseren de verkeerskundigen om de richting de stad uit, van Kloosterstraat naar

Brugstraat, te houden. Hiervoor is bijgaande notitie geschreven: Bijlage 2 - Notitie rijinrichting Burgemeester

Uitkomsten evaluaties Burgemeester Prinsensingel

Hieronder een greep uit de evaluaties van de Burgemeester Prinsensingel

(Tussen)Evaluatie

Straatenquetes

Vraag: Wat is uw grootste wens voor de toekomst van de Burg. Prinsensingel?

Het moet weer gezelliger worden.

Meer groen, kleur.

Meer politie op straat.

Rustiger verkeer.

Veilig, schoon, mooi.

Beter bij de rest van het centrum betrekken.

De kale plekken naast de picknickbankjes ook opvullen met groen.

Dat de straat schoon en opgeruimd blijft.

Dat er nog meer verkeersremmende maatregelen komen.

Dat het zo blijft, dat je goed naar en langs het centrum kunt rijden.

De doorstroming van het verkeer bij scholen en de opvang verbeteren.

Oplossing voor hondenpoep- probleem. Hoe voed je de baasjes nu op?

Speeltoestellen voor kinderen plaatsen bij bankjes.

"Benske" (zoals ook op Tongerloplein)

Wat moet er volgens u, op basis van de ervaringen met de proeftuin, absoluut opgenomen worden in de plannen voor de herinrichting van de Burgemeester Prinsensingel?

1. Openen of toegang tot de kloostertuin
2. Hoek-Kruispunt; Burg. Prinsensingel / Brugstraat...!! Vaak erg onoverzichtelijk! Ook gelet op Fiets gebruik. Deze schieten vaak ineens de weg op! fietsverkeer gaat veel over de trottoir, met flinke snelheid !!
3. Het eenrichtingverkeer, de fietsstraat met auto te gast en snelheid van 30 km/uur. Voor de veiligheid van fietsers graag nog een drempel, een donkerrood, wat breder wegdek. Het aantal parkeervakken bevat goed.
4. Jeu-de-boules banen worden helaas gebruikt als hondentoilet, mogen weg. Dranghekken geven een lelijke, negatieve "er is iets aan de hand" indruk. Aantal parkeerplaatsen zo houden (soms nog uitwijken naar Brugstraat. Bestrating fietsstraat.
5. Eenrichting, brede fiets banen/plekken op de weg. Eventueel iets van snelheids belemmerende maatregelen. Het hard optrekken vanaf Kloosterstraat de Prinsensingel in door auto's met witte nummerborden is hoog
6. Jeu de boules bakken, maar dan wel vast en van fatsoenlijk formaat. 1-richting Burg.Prinsensingel vanaf Kloosterstraat naar Brugstraat.
7. Dat de beplanting die er is en komt goed onderhouden wordt.
8. Handhaving snelheid 30km op centrumring in beide richtingen vanaf Kloosterstraat
9. 1 richting behouden. Dat scheelt echt enorm in de snelheid.

Wilt u nog iets met ons delen over het proces van de proeftuin?

Bijvoorbeeld het leukste moment, waardevolle leermomenten (wat ging goed en wat ging minder goed) en/of wat u waardeert aan de samenwerking met anderen.

1. 2 Geen commentaar
2. Prettige synergie tussen en met gemeente en bewoners. Belangrijk voor sociale interactie.
3. We hebben de bijeenkomsten gewaardeerd. We zijn nog wel verbaasd over de enquête met daarin de voorkeur voor de rijrichting en de gekozen richting. We zijn blij met de saamhorigheid in onze straat. De wedstrijd jeu-de-boules met elkaar was gezellig!
4. Leukst: opening Jeu-de-boules banen, rondje proeftuinen, bijeenkomsten en korte lijnen contact. Neg: ondanks uit vele onderzoeken rijrichting Brugstraat->Kloosterstr positiever, toch andersom. Reden "maar 1 vluchtroute" is op meer plaatsen..
5. Nette terug koppeling en communicatie met bewoners, goede avonden met besprekingen
6. Ik vind dat de bewoners veel inspraak hebben gekregen. De een zal blij zijn, de ander minder. Maar dat blijf je altijd houden.
7. Goed idee om bewoners te betrekken. Opzet om BPrinsensingel als een geheel te beschouwen is mi niet gelukt.
8. Samenwerking, sessies etc ging goed. Blijft lastig om alle bewoners te informeren.

Conclusie

De Burgemeester Prinsensingel is een straat welke we als eerste definitief kunnen inrichten; De straat maakt geen deel uit van een groter deelproject, de ruimte is er (fysiek en financieel), de proeftuin is een succes geweest, de richting is (ambtelijk) bepaald. Het is niet logisch om in tussentijd de straat terug naar twee richtingen te brengen, dit zorgt voor teveel verwarring bij de gebruikers. Daarom willen we nu ook doorpakken met de herinrichting.

Daarnaast wordt er, door het opnieuw inrichten van de straat, definitief uitvoering gegeven aan de moties van 2021.

Door deze straat als eerste in te richten laten we als gemeente zien dat we een betrouwbare gemeente zijn; We doen wat we hebben beloofd, ook al is dat al een aantal jaren geleden.

3. Dominestraat / Bloemenmarkt (bestuurlijk aanspreekpunt: Wethouder de Beer)

In dit gebied (de loper van/naar het nieuwe Huis van Roosendaal) speelde de routing naar de binnenstad en de uitstraling (staat van onderhoud). Aandachtspunten hierbij waren de bevoorrading van ondernemers, de bestendigheid van de ingrepen tegen het uitgaanspubliek en de vraag vanuit de omgeving om de taxistandplaats te heroverwegen. Tevens leeft de vraag wanneer deze straat en het plein voor het Huis van Roosendaal definitief heringericht gaan worden, ook om zo de gewenste loper en verbinding in definitieve vorm te kunnen maken. Het werd, en wordt nog steeds, als een “vergeten plek van de binnenstad” ervaren.

Na het realiseren van de proeftuin Dominestraat/Bloemenmarkt, in augustus 2023, hebben we gemerkt dat de meningen over een aantal zaken in de straat verdeeld zijn. Bijvoorbeeld meer groen in de straat; sommige bewoners ervaren dit als heel prettig, terwijl het voor andere vooral een last is. Ook over het gemaakte kunstwerk zijn verschillende meningen.

Daarnaast spelen er diverse belangen in de straat, zoals bereikbaarheid van de ondernemers, de doorstroming van het verkeer dat uit de Molenstraat komt, laad- en losplaatsen en parkeervoorziening. Dit alles zorgt voor een complexe opgave waarbij rekening gehouden moet worden met al deze belangen en wensen.

Gezien de bovenstaande resultaten, de ontwikkelingen met betrekking tot o.a. het parkeren in de nabije omgeving en toekomst (Nieuwe Markt, Groot-Mariadal met de inrichting van het voorplein bij het Huis, het Emile van Loonpark), is een extra studie nodig waarin alle belangen en deze toekomstige ontwikkelingen worden meegewogen.

Voor nu is het voorstel, op basis van antwoorden uit de laatste evaluatie, om de huidige proeftuin deels op te heffen (de boombakken in de Dominestraat verplaatsen). Daarbij monitoren we of de situatie acceptabel blijft en/of reacties komen over de verkeersveiligheid. Eventueel kunnen we dan een aanpassing doen welke tot aan een definitieve situatie instant blijft.

Zodra er meer zicht is op financiële middelen, capaciteit en concrete plannings van de genoemde toekomstige ontwikkelingen, kan de verdere uitwerking richting een definitieve situatie worden opgepakt.

4. Raadhuisstraat (bestuurlijk aanspreekpunt: Wethouder Heij)

Dit gebied vroeg om een verlevendiging van de winkelstraat. Een aantal ondernemers had een plan ingediend gericht op een verbetering van de uitstraling en vergroening.

Zij stelden voor om de uitstraling te verbeteren door vergroening, gelegenheid voor geveltuinen en het vormgeven van de poorten (toegang) van het gebied.

In augustus 2023 is ook deze proeftuin gestart, met het plaatsen van groen in de vorm van boombakken. Daarnaast is op diverse plekken ruimte gemaakt voor geveltuinen waarin blauwe regen is geplant. In februari 2024, na carnaval, zijn de toegangszuilen geplaatst.

De ondernemers waren enthousiast over de proeftuin an sich. Aangezien het enkel deze ondernemers zijn geweest welke mee hebben gedacht, is het een logische stap om de proeftuin te laten adopteren door de collega's van economie. Zij gaan het gesprek aan met de diverse binnenstadsorganisaties en de ondernemers, met de resultaten uit de proeftuin, om verdere invulling van deze straat vorm te geven.

Ook deze proeftuin wordt op deze manier succesvol afgesloten.

5. Nieuwe Markt (bestuurlijk aanspreekpunt: Wethouder Heij)

In het kader van "van place to buy naar place to be" was het idee ontstaan om in de zomerperiode een tijdelijke proeftuin in "Ibiza sfeer" te realiseren op de Nieuwe Markt.

Samen met de marktmeester is er een plek aangewezen waar dit mogelijk was, zonder dat het de weekmarkten in de weg zit. Van half juni tot half september 2024 heeft deze proeftuin plaats gevonden.

De reacties op deze tijdelijke groene tuin waren met name positief. Zeker op warme dagen werd deze, in combinatie met de fontein op het plein, goed gebruikt. De ondernemers van nabij gelegen zaken zorgden ervoor dat de strandstoeltjes iedere dag buiten werden gezet. Er was ook ruimte gecreëerd voor een foodtruck welke na aanmelding op bepaalde tijden gebruik mocht maken van de proeftuin. Helaas is hier geen gebruik van gemaakt.

Vanuit de collega's van economie bestond al de wens om in de toekomst meer met het plein te doen. Het succes van deze proeftuin heeft ervoor gezorgd dat dit nu verder vormgegeven kan worden. Ook deze proeftuin is door de collega's van economie geadopteerd.

VERVOLGSTAPPEN OVERIGE PROEFTUINEN

Proeftuin Brugstraat

Vanwege de toegenomen overlast in de Brugstraat en omgeving was het uitrollen van de proeftuin tijdelijk op een lager pitje gezet. Inmiddels is het wat rustiger in de straat en gaan we verder met het realiseren van de laatste mogelijke zaken. Vanwege de weinige beschikbare ruimte in de straat zijn de te nemen maatregelen beperkt.

Inmiddels zijn er, na de herasfaltering van de straat, een aantal visuele maatregelen zoals plateau-markeringen, permanent maken van de huidige 30 km zone, welke is uitgebreid met bliksemschichten en een fietsoversteek ter hoogte van de Lyceumlaan.

Begin 2025 worden de lantaarnpalen vergroend door middel van de “tullepetaarn”, een omhulsel dat wordt bekleed met klimplanten (afhankelijk van de planning van de hovenier). Daarnaast wordt er door de kunstenaars van de straat met geïnteresseerde bewoners een kunstontwerp gemaakt voor banieren aan de lantaarnpalen. Hiermee geven we gehoor aan de oproep van de bewoners voor het toevoegen van kunst.

In deze straat trekken we samen op met de kerngroep van NPR en communiceren we waar het kan in gezamenlijkheid.

Overigens is de “tullepetaarn” ook een pilot voor vergroening. Als dit in de Brugstraat een succes is, kunnen we dit ook toepassen in andere straten in de stad, die moeilijk te vergroenen zijn.

Vervolg

Er wordt door de betrokken stedenbouwkundige en landschapsarchitect een universeel inrichtingsplan gemaakt voor openbare ruimte welke beoogd is vanuit het plan Rondje Rosendaal. Hierin worden materiaalkeuzes voor bestrating, verlichting en vergroening opgenomen. De definitieve inrichting van proeftuinen kunnen hiervoor een aanzet zijn om dit inrichtingsplan (LIOR) vorm te geven, met als eerste de inrichting van de Burgemeester Prinsensingel.

De voorbereiding voor de constructieve aanpassingen hebben in totaal, van opdracht tot realisatie, een doorlooptijd van ongeveer 2 jaar.

Nieuwe proeftuinen

In het ontwikkelplan R.O.O.S. (Rondje Rosendaal) zijn meerdere straten benoemd als proeftuin. Vijf hiervan zijn inmiddels opgepakt.

Een nieuwe proeftuin die eerder werd genoemd was de Molenstraat. Vanuit NPR is hiervoor echter een andere opdracht geschreven in het kader van het VHF, waarbij met name de aanpak van de sociale veiligheid een grote rol speelt. De kerngroep R.O.O.S. zal daarom ook voorlopig geen proeftuin voor de Molenstraat uitrollen.

Wel wordt er al een doorkijk gemaakt naar nieuwe proeftuinen, zoals een beweeg- en sportproeftuin in het Emile van Loonpark.

Bijlagen:

2. Notitie rijrichting Burg